

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg
D.t.v. BOA Team Parlementair
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 29 april 2026

betreft *Uitvoering van de gewijzigde motie-Van der Goot (OPNL) c.s. over corrigeren van te lage inflatieramingen binnen het gemeentefonds*

ons kenmerk 180758

Geachte heer Eerenberg,

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 4 maart 2026 waarin u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, reageert op de door de commissie gestelde vragen over de uitvoering van de motie-Van der Goot (OPNL) c.s. inzake het corrigeren van te lage inflatieramingen binnen het gemeentefonds.¹ Naar aanleiding van deze reactie heeft het lid van de fractie van **OPNL**, mede namens de leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA**, **BBB**, **SP**, **ChristenUnie**, **PvdD**, **Volt**, **SGP**, **Fractie-Visseren-Hamakers** en **Fractie-Walenkamp** nog enkele nadere vragen.

Motie

In de motie-Van der Goot c.s. is de regering verzocht te onderzoeken hoe te lage inflatieramingen binnen het gemeentefonds gecorrigeerd kunnen worden, bij voorkeur via nacalculatie.² Deze leden constateren naar aanleiding van uw antwoorden dat er geen afzonderlijk onderzoek wordt gestart, maar dat dit vraagstuk wordt doorgeschoven naar een toekomstige evaluatie van de bbp-systematiek. Deze leden vragen u uiteen te zetten hoe dit zich verhoudt tot het expliciete verzoek in de motie, dat vraagt om een afzonderlijk onderzoek naar correctiemechanismen.

Deze leden vragen u te bevestigen dat tot op heden geen concrete stappen zijn gezet om correctiemechanismen voor te lage inflatieramingen te verkennen en, indien dat het geval is, toe te lichten waarom niet is overgegaan tot een (voor)onderzoek, mede in het licht van de aangenomen motie.

¹ Kamerstukken I 2025/26, 36600 B, U.

² Kamerstukken I 2024/25, 36600 B, J.

datum 29 april 2026

ons kenmerk 180758

blad 2

Deze leden merken op dat in uw brief wordt gesteld dat het Rijk de Centraal Cultureel Planbureau (CPB)-cijfers halverwege het jaar niet meer aanpast, omdat deze werkwijze Rijksbreed wordt toegepast en gemeenten hierbij niet anders worden behandeld. Deze leden vragen u of dit in uw ogen een voldoende argumentatie vormt om af te wijken van een nadrukkelijke wens van de Eerste Kamer. Tevens vragen deze leden waarom u niet bereid bent om voorafgaand aan de begroting de Kamer te informeren over de financiële gevolgen van een nacalculatie en of dit alsnog mogelijk is. Daarbij merken deze leden op dat een Rijksbrede, horizontale toepassing iets anders is dan een verticale toepassing, op de financiering van medeoverheden.

Tevens vragen deze leden of varianten zijn verkend die schommelingen beperken. Indien dit niet het geval is, verzoeken deze leden u toe te lichten waarom dergelijke varianten niet zijn verkend.

Effecten lagere ramingen

Deze leden constateren voorts dat de inflatieramingen in de afgelopen jaren herhaaldelijk lager zijn uitgekomen dan de realisatie. Kunt u aangeven wat deze lagere inflatieramingen, zowel jaarlijks als in totaal, voor een nadelig gevolg hebben voor de decentrale overheden? De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) constateert in dit kader dat het mogelijk om miljarden gaat.³ Deze leden lezen graag een reflectie op deze raming.

Deze leden vragen u uiteen te zetten in hoeverre u van oordeel bent dat inflatieramingen die achterblijven bij de werkelijke inflatie niet leiden tot financiële benadeling van gemeenten en daarmee samenhangende beperkingen van hun beleidsvrijheid en autonomie en verzoeken u een direct antwoord te geven op deze concrete vraag.

Deze leden vragen u voorts toe te lichten of u zich ervan bewust bent dat het ontbreken van een directe compensatie voor inflatie binnen de normeringssystematiek, in tijden van opeenvolgende crises, ten koste gaat van lokale voorzieningen.

Incidenteel/structureel

Deze leden vragen u te onderbouwen waarom deze afwijkingen als incidenteel worden gekwalificeerd en niet als aanwijzing voor een structureel risico. Hoe verhoudt zich dit tot de recente praktijk van meerdere opeenvolgende jaren van onderschatting?

Deze leden merken op dat, ondanks de invoering van de bbp-systematiek, de inflatiegevoeligheid van de uitgaven nog steeds afhangt van de CPB-ramingen. Deze leden vragen u of u iets kunt zeggen over de langjarige correctheid van deze ramingen.

Deze leden merken daarbij op dat de afgelopen jaren opeenvolgende economische schokken hebben plaatsgevonden, waaronder de coronacrisis, de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis, en dat dergelijke ontwikkelingen zich met enige regelmaat lijken voor te doen. Deze leden wijzen er bovendien op dat ook momenteel sprake is van aanhoudende spanningen op de energiemarkten.

³ 'Gemeenten dreigen miljarden mis te lopen', *Binnenlands bestuur* 28 augustus 2024,

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/gemeente-en-provinciefonds/gemeenten-dreigen-miljarden-mis-te-lopen>

datum 29 april 2026

ons kenmerk 180758

blad 3

Deze leden vragen u hoe, gegeven de opeenvolging van economische schokken in de afgelopen jaren, de mate van onzekerheid en volatiliteit in de ramingen weegt bij de beoordeling of sprake is van een incidenteel dan wel structureel risico in de ramingsystematiek. Deze leden vragen u voorts of incidentele compensaties het juiste middel zijn om oplopende tekorten voor structurele basistaken, zoals de jeugdzorg en het in stand houden van lokale voorzieningen, op te lossen.

Weging voor- en nadelen

Deze leden vragen u voorts te reflecteren op de verdeling van risico's en uiteen te zetten hoe de gevolgen van ramingsafwijkingen in de praktijk neerslaan bij gemeenten en provincies. Deze leden merken in dit verband op dat het hier medeoverheden betreft, die een eigen bestuurlijke positie innemen en niet betrokken zijn bij de besluitvorming binnen het Rijk, terwijl de gehanteerde ramingen wel bepalend zijn voor hun financiële ruimte. Tevens wijzen deze leden erop dat de mogelijkheden om financiële tegenvallers op te vangen per bestuurslaag kunnen verschillen. Waarom acht u het gerechtvaardigd dat dit risico niet (gedeeltelijk) door het Rijk wordt gedragen?

Tot slot vragen deze leden u uiteen te zetten waarom u het risico op financiële benadeling van gemeenten als gevolg van ramingsafwijkingen acceptabeler acht dan de mogelijke nadelen van het invoeren van een (eventueel asymmetrisch vormgegeven) correctiemechanisme. Ten aanzien van nacalculatie vragen deze leden op basis van welke concrete analyses u concludeert dat dit zou leiden tot onwenselijke instabiliteit. Hoe weegt de VNG en het Interprovinciaal Overleg (IPO) deze "onwenselijke instabiliteit"? Achten zij dit ook onwenselijk? Deze leden lezen hier graag een toelichting op.

Evaluatie bbp-systematiek

Voorts vragen deze leden op welke termijn de Kamer de eerstvolgende evaluatie van de bbp-systematiek kan verwachten en of u bereid bent de Kamer voorafgaand daaraan te informeren over mogelijke oplossingsrichtingen voor het onderhavige vraagstuk.

De commissie voor Binnenlandse Zaken ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief. Een afschrift van deze brief is verzonden naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hoogachtend,

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken